

**УНІКАЛЬНЫ
КУКУРУЗНА-
КАЛІБРОВАЧНЫ
ЗАВОД**
працуе ў Івацэвічах



**КРЫЗІС ПРЫМУШАЕ
ЭКАНОМІЦЬ**
Бярозаўшчына
— лідэр
энергазберажэння

3



**ПЕНСІЯНЕРКУ
ПАБІЛІ
Ў МАГАЗІНЕ**
14 з-за гарэлкі
“на вексель”



Выдаец УП “Газета для вас”

Выдаецца са студзеня 1997 года на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць — адзін раз на тыдзень

ГАЗЕТА ДЛЯ ВАС

ІВАЦЭВІЧЫ-БЯРОЗА-ПРУЖАНЫ-ДРАГІЧЫН
(Брэсцкая вобласць)

№ 41 (719)

9 кастрычніка 2009 г., пятніца

Кошт свабодны
(у розніцу)



ПАМЯЦЬ АБ ЗАГІНУЎШЫХ ВОІНАХ-АФГАНЦАХ



У Бярозе асвечаны храм Архістратыга Міхаіла

Асвячэнне храма ў гонар Архістратыга Міхаіла, узведзенага ў памяць аб воінах, якіх загінулі ў Афганістане, адбылося 4 кастрычніка ў Бярозе. Цырымонію правёў епіскап Брэсцкі і Кобрынскі Іаан.

Проект пяцікупальнага 38-метровага храма-помінка распрацаваў заслужаны архітэктар Беларусі Леанід Макаровіч. Будаўніцтва царквы пачалося ў 2004 годзе, калі адзначалася 15-я гадавіна высаду савецкіх войск з Афганістана.

Ініцыятыва ўзвядзення храма належыць ветэрнам вайны ў Афганістане і пратаяерю Бярозаўскай агурукі Георгію. Царква будавалася на ахвирванні верніку, спонсарскую дапамогу прадпрыемстваў і арганізацый рэгіёну.

У адкрыцці храма ўзялі ўдзел прадстаўнікі духовенства, мясцовай улады, грамадскіх арганізацый, воінаў-афганцы, шматлікі вернікі.

У цырымоніі асвячэння прымай удзел і старшыня Брэсцкага аблвыканкама К. А. Сумар. Ен ад усёй душы павіншаваў усіх прысутных з адкрыццем храма і адзначыў, што “без духоўнай немагчымы рух грамадства наперад. Разумеючы гэта, мы свята ўшаноўваем праваслаўныя традыцыі, у аснове якіх знаходзіцца відомыя паніціі маралі, душу́най цеплыні, мілага́сці, любви да сваёй Радзімы”.

К. А. Сумар уручыў айцу Георгію ікону Святой Тройцы.

Епіскап Брэсцкі і Кобрынскі Іаан уручуў пратаяерю Георгію Шаўчову орден Крыжка працадобнай Еўфрасінні Полацкай. Ордэнам Свяціцеля Кірылы Тураўскага II ступені, іншымі цар-



Святлана БРАНКОВІЧ

коўнымі медалямі і граматамі
і ўзнагароджаны прадсташнікі
грамадскасці і будаўнікі,
намаганнямі якіх быў узведзены
Храм.

У рэйтынгакаме адзначылі,
што асвячэннем храма-помінка

завяршылася стварэнне ў Бярозе духоўна-партыятычнага комплексу. У яго таксама ўваходзіць стэла памяці воінам-афганцам, фантан “Чаша слёз” і ўзоры баявой тэхнікі, якія выкарыстоўваліся ў Афганістане.

Комплекс размешчаны ў Старадаўнім парку, уключаным у рэестр помнікаў культуры і архітэктуры Беларусі.

У Брэсцкай вобласці памяць
аб воінах-інтэрнацыяналістах

увекавечана ў адкрытых у рэгі-

ёне чатырох музеях, на 12 мемарыяльных дошках, 11 памятных знаках, а таксама ў назвах 24 вуліц.

Лариса ШЫГАНАВА,
Святлана БРАНКОВІЧ,
г. Бяроза.

BlackREDWHITE
Мебель РБ
КОРПУСНАЯ
МЕБЕЛЬ

г. Ивацевичи, ул. Советская, 9

УНН 290482807 ООО "Мега-Лідер М"

шкафы
спальни
детские
комоды
прихожие

РАССРОЧКА

Тел. 8-(01645) 2-08-00

столы и
авансарные
подарки невестам

шубы
и
платья

Мы очень красивые платья
по очень хорошим ценам!

ЧПТУП "Манітоба"
Выполним
наружную
и внутреннюю отделку
в г. Ивацевичи
Благоустройство
Кровля.
(лицензия)
Термошуба.

Требуются на работу
отделочники.

ЧП "Віса Мода" УНН 290605712

УНН 290485569

ЧП "Віса Мода" УНН 290605712

Тел. 8-029-358-60-41
8-029-825-89-98

Унікальны кукурузны завод працуе ў Івацэвічах

ІВАЦЭВІЧЫ. Нядайна пачаў працу завод па каліброўцы насення кукурузы ў Івацэвічах. Будаўніцтва першай чаргі гэтага завода, якое, дарэчы, канцэрнавалася нямецкім спецыялістамі, было пачаты ў красавіку і скончылася раней, чым планавалася.

Гэтае прадпрыемства можна называць унікальным для Беларусі, там, што аналагічны завод існуе толькі ў Мозыры. Як распавёў нам намеснік дырэктара Івацэвіцкага філіяла ААТ "Брестстравы" Васіль Лукіч Гарбачык, на сённяшні дзень магутнасць гэтага завода — 2,5 тысячи тон насення ў год. Аднак на далейшым ён разлічаны на апрацоўку 10 тысяч тон насення ў год. Калі пачнучу, разлізуваць-калякі з магутнасцю, то з улікам Мозырскага завода цалкам будзе задаволеная патрэбы ўсёй Беларусі ў насені кукурузы. Да гэтага яно закуплялася ў

Малдове, Украіне, Германіі і іншых краінах. Цяпер у паўднёвых рэгіёнах краіны вырошчаюцца гірдыды кукурузы, з якіх можна будзе атрымліваць насенне.

Зразумела, што наўбышэ ўласнага насення будзе абыходзіцца значна танные, чым замежнага. Як падкрэсліў Васіль Лукіч, гэта будзе выгадней у два-три разы.

Адыходы вытворчасці — качарыжкі кукурузы — будзуть выкарыстоўвацца ў якасці паліва. А яшчэ з'зўленне новага прадпрыемства — гэта і новыя рабочыя месцы. На Івацэвіцкім кукурузным заводзе пра-



На заводзе па каліброўцы насення кукурузы ў Івацэвічах.

цуць 36 чалавек.

Важнасць гэтага прадпрыемства падкрэджаеца і тымі чуткамі, што завод

плануе бліжэйшым часам наведаць Прэзідэнт краіны.

Павел ДАЙЛІД.

Есть такое предприятие

БЕРЕЗА. Предпрыяние "Березатара" основано в 1989 году. В течение последних нескольких лет оно осваивает выпуск новых видов продукции. К примеру, в настоящее время предприятие занимается лакированием и литографированием жести, используя при этом высококачественные материалы известных мировых производителей.

Также предприятие выпускает крышки для укупорки стеклянной тары и для пастеризации и стерилизации. В настоящее время также реализуется важный инвестиционный проект "Организация производства упаковки для жидких пищевых продуктов типа "Ракс" и "Брік" и, согласно распоряжению Президента, предприятие будет производить многослойные упаковочные материалы для розлива жидкостей объемом от 200 до 2000 мл. За годы работы

наладжены взаимоотношения со многими производителями металлической тары и консервными заводами Беларуси. В строительство нового цеха вкладываются огромные средства с той целью, чтобы все предприятия перерабатывающей отрасли нашей страны работали исключительно с белорусской продукцией, полностью исключив импорт крышек и упаковочной тары.

Светлана БРЕНКОВИЧ.

Небяспечнае скрыжаванне

ІВАЦЭВІЧЫ. Чарговая аўтааварыя адбылася ў мінскую суботу на скрыжаванні вуліц імя Дзяржынскага і 60 год Каstryчніка. Сутыкнулася іншамарка з мініаўтобусам, машины пашкоджаны значна.

Аварый на гэтым скрыжаванні ўжо не рэдкасць. Некалі тут быў светлафор, але яго прыбраўлі. Магчыма, па ладычы, што ў ім няма патрабоў, і, відавочна, памыліліся.

У складаным становіш-

чы знаходзіцца на скрыжаванні і пешаходы, бо разметка тут адсутнічае.

Мо Івацэвіцкая ДАІ па гэтым скрыжаванні не ездзіць?

Алесь КАСЦЮК.

Траўма з-за ап'янення

ПРУЖАНЫ. У мінульны панядзелак трагедыя адбылася на будаўніцтве міні-ЦЭЦ у горадзе.

Падчас выканання работ з даху будынка ўпёр зварычык філіяла Брестскага мантажнага ўпраўлення ААТ "Прамтэхмантаж". Работнік, як выясняецца, меў неабходная тэхнічныя сродкі абароны, але не выкарыстоўваў іх у работе. Да таго ж у яго ўстаноўлена алкагольнае

ап'яненне. У выніку мужчына, 1974 г.н., атрымаў моцныя траўмы і шішталізаваны. Расследаванне па выпадку праводзіць Бярозаўская міжраённая інспекцыя працы.

Вікенцій БАРТАСЕВІЧ, галоўны дзяржінспектар БМПІ.

Зноў з перамогай!

ПРУЖАНЫ. Другую запар перамогу атрымала наша каманда турыстаў, якіх ўдзельнічала ў III міжнародным зліце маладых спецыялістаў Брестскай вобласці і Рэспублікі Польшча.

У турыстычных спаборніцтвах, якія сёлета праходзілі ў Брестскім раёне на возеры Белым, прымаў ўдзел пяць каманд з Івацэвіцкага, Брасцкага, Пружанскага, Бярозаўскага і маладыя спецыялісты г. Нароў (Польшча). У мінультым годзе пружанцы здолелі абыць польскую каманду і заняць першое месца. Сёлета карціна паўта-

рылася: нашы ўдзельнікі паказалі лепшыя вынікі ў плаванні, настольным тэхнісе, стральбе з пневматачнай віントоўкай і шахматах. Не было роўных маладым спецыялістам нашкада раёна і ў культурнай частцы праграмы. Каманда гасцей апынулася на другім месцы, а трэцімі сталі маладыя спецыялісты з Брасцкага раёна.

Васіль СНАПКО.

Горды легкаатлетами

БЕРЕЗА. Не першы год проходит в районе областной легкаатлетический турнір на призы заслуженного тренера Беларусі В. И. Новошинскаго.

Основателем турніра является сам тренер. В этом году поучаствовало в нем приехали команды городов Брест, Кобрин, Барановичи, Ивацевичи, Дрогичин. Всего около 350 ребят. На турнір приехали и многие воспитанники тренера. А ему есть кем гордиться — одних чемпионов РБ более 350, призеров Чемпионатов Ев-

ропы и мира троє, один призер Олимпийских игр, троє мастеров спорта международного класса. В программе соревнований были забеги на разные дистанции, прыжки в длину, толкание ядра. Соревнования прошли в трех возрастных группах. В каждой из них были свои победители.

Светлана БРЕНКОВИЧ.

В память о товарище

БЕРЕЗА. Несколько мероприятий в Березовском районе в последние сентябрьские дни были посвящены памяти нашего земляка Александра Заставного.

кожей будзе произведендо до 10.10.2009.

Директор

І. И. Панасюк.

Праблема жыхароў вуліцы Будзіннага, і відзімка, якія пачута, але ці будзуть жыхары вуліцы задаволены тым, што мастка праз канал наогул не будзе?

Мы ж яшчэ раз нагадаваем сваім чыгачам, што "Газета для вас" і надалей будзе адстойнца відзімкі, якія пачута, але ці будзуть жыхары вуліцы задаволены тым, што мастка праз канал наогул не будзе?

Алексея Даркова, — по-

чтить память сотрудникам правоохранительных органов, практыкі при исполнении служебного долга, оказание материальной помо-

щи сем'ям погибших. В

Березу участнікі авт-

оброба прыбылы на сваіх

автомобілях, здзесь я

встречалі колегі — с

труднікі міліцыі, ветера-

ны МВД. Для гостей

была организавана встеча

со школьнікамі Берез-

овскай базавай школы,

катора носіць імя Александра Заставнага, погібшаго ѿ пулю снайпера пры освобождении заляжников у селе Первоўмайскім в Дагестане. На встречу пришли мама Александра Заставнага и его брат Ніколяй.

Трэхдневныя соревнования по велоспорту также были посвящены памяти Александра Заставнага. В них приняли участие школьники из разных регионов Брестской области — Дрогичина, Пружан, Бреста, Березы. Самыми быстрыми жиры называли велосипедистов из города Дрогичина — Данила Юшковича и Дениса Шукаева.

Светлана БРЕНКОВИЧ.

Аматар піратэхнікі

У БЯРОЗЕ ў навучэнца мясцовага каледжа супрацоўнікі міліцыі 5 кастрычніка канфіскавалі партыю піратскіх вырабаў амаль на 6 млн. рублёў.

Як паведамілі ў Бяро-

зайскім РАУС, 17-гадовы

жыхар раённага цэнтра, захо-

дуў дома 2089 адзінак роз-

ных найменняў піратэхні-

чных вырабаў кітайскай

вытворчасці. На гэтым

тавар у яго не было нікіх

дакументаў, акрамя таго,

піратэхніка не сертыфіка-

ваная, а таксама не мае

адпаведных інструкцый па

бяспечным прымяненні на

рэзаку або беларускай

якім то.

Лариса ШЫГАНAVA.

Злавілі рабаўніка

ІВАЦЭВІЧЫ. З кастрычніка ў Івацэвіцкі РАУС звязніца жыхар горада з заявай аб тым, што з яго дома

прападалі DVD-прайгравальнік і лічбавы фотаапарат на агульную суму 795 тысяч рублёў.

Следчы-апературана група выявіла, што кражу ўчыніў непрачлюючы, раганіст судзімі зрабіў піратэхніку Івацэвіч, 1966 года нараджэння. Апошні затрыма-

ны і супраць яго ўзбуджана

крыміналная справа. Тому

нядоўга гэтаму "фотамата-

ру" давалася карыстацца

задытъм фотаапаратам.

Павел ДАЙЛІД.

КРЫЗІС ПРЫМУШАЕ ЭКАНОМІЦЬ

Бярозаўшчына — лідэр энергазберагаючых тэхналогій

У пачатку гэтага тыдня на базе Бярозаўскага і Пружанскага раёнаў прышло вязненое пасяджэнне аблыванкамі па пытанні "Аб ходзе выканання мерапрыемстваў па рэалізацыі Дырэктыўі №3 Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь". Асаблівая ўвага ўзімлілася эканоміі і беражлівасці ў работе прымесловасці і сельгаспрадпрыемстваў рэгіёна, як галоўных фактараў эканамічнай бяспекі дзяржавы. У работе вязненога пасяджэння прымаў ўдзел старшыня прайдзення Нацыянальнага банка РБ Пётр Пракаповіч, Генеральны прокурор рэспублікі Рыгор Васілевіч, помочнік Прэзідэнта РБ Уладзімір Пузырэўскі.

Спачатку ўдзельнікі на-ведалі Бярозаўшчыну. Яны пабываілі на мясцовым сыраробным камбінэзе, ААТ "Бярозабудматэрэялы" і СТАА "Варыянт", дзе азначылі ўдзельнікі вязненога пасяджэння, выглядзе ў гэтым плане даволі пры-вабіла. Акрамя таго, што энергазберагаючыя тэхна-логіі актыўна ўжараняюцца на вытворчых аб'ектах, шмат робіцца і па эканоміі ў пасяджэнні ўсіх. У чым уваходзіць прыступны пераканаліся на прыкладзе СШ у в. Ровіяці, дзе, апрача цеплавой разбіліта-

цы будынка, зроблена дэнциралізаваная сістэма адпелення школы, заме-нены шраг абсталявання. Крыху іншае меркаванне склалася ад Пружанскай раёна. Зрэшты, як потым гаварылася падчас пленарнага пасяджэння, гэтаму ёсьць сваё глумачненне. Хоць на Пружанскіх не не выконваюцца прагно-нозныя паказычкі па эканоміі і зберажжні, падчас экспкурсіі гості раёна пера-каналіся, што зроблена шмат. І ўжо ў наступных годзе чакаеца аддача ад прынятых намаган-ніяў. Гэта і будаўніцтва ў раёнах міні-ЦЭП, якія, мяркуючы, стане флагманам энергазберага-ючай праграмы раёна ўжо ў 2010 годзе, і садавіна-

х сковішча ў ААТ "Айчына", што дапаможа больш эфектыўна вырашыць пытанні імпартазамічэння, і энергазберагаючая тэх-налогіі ў шэрагу прадпрыемстваў аграрыямовасага комплексу раёна.

Падчас пленарнага пасяджэння ў Доме культуры ў Клепачы было ад-дадзана, што, на жаль, вобласці ў бытучым годзе ў плане выканання энер-газберагаючых мерапрыемстваў не вельмі ёсьць чым пахваліцца. Па многіх

параметрах адзначаюцца "мінусы". На недастатковую работу ўказана многім старшыням райвыканкамаў, а таксама кіраўнікамі абласцных прадпрыемстваў, у тым ліку і ў сістэме ЖКГ, якай не выканала паказычка па выкарыстанні мясцовых відаў пашлю. Побач з гэтым запатрабавана ад адказных асоб забяспечыць ажыццяўле-нне ў поўным аб'ёме праграмы біячага года.

Васіль СНАПКО.
г. Пружаны.

Махляры затрыманы. Але ці ўсе?

Супрацоўнікамі Пружанскай дзяржаўнай тэлекампаніі 30 верасня быў спынены аўтамабіль, у якім ехалі троі жанчыны і мужчына цыганскай нацыянальнасці, якія і пад-зраваўвалі ў маляхістye. Нагадаем, што напрыканцы верасня ў раёне адбыўся трэнынг: ашуканцы прапаноўвалі памерцаў бясплатна артэрэяльны цік і ад-цягвачоў ўвагу гаспадароў, рабавалі састаўных. Менавіта сирод апошніх зламынскіх выбіралі сваіх ах-вар.

Як было ўстаноўлена, яны і ўчынілі гэтыя зла- мысныя дзеянні. Акрамя таго, махляры паспелі на-

шкодзіць у Камінецкім і Кобрынскім раёне. Пры-халі яны да нас з Гомеля. Адна з жанчын зараз зна-ходзіцца ў Кобрынскім іза-лятараты і дае паказанні. Уз-буджана крыміналная справа па арт. 203 Крымінальнага кодаксу, паводле якога ашуканцы пагра-же пазбядліўнені волі тэр-мінам да пяці гадоў.

Дарочки, засмучае той факт, што людзі давяраюць розным махлярам: толькі пасля затрымання ў міліцыі стаілі телефонаваць заяўлікі. Необходима адразу, як толькі ў вашым населеным пункце з'явіліся падазронныя асо-бы, звязатца ў міліцию па тэлефоне 102.

Васіль СНАПКО.
г. Пружаны.

Ці будуць купляць гарэлку, калі яна падаражэ? Адказваюць жыхары г. Івацэвічы



КАНСТАНЦІН НІ-КІФАРАВІЧ: Я думаю, што падаражанне гарэлкі справу не вырашыши. Наш народ як піў, так і будзе піў, цікіца з гэтым змагацца.



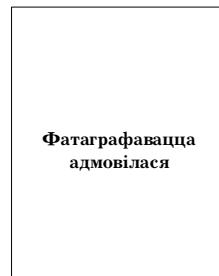
ВЕРА ИВАНАЎНА: Праблему п'янства так не вырашышы. Некаторыя ж умудрающе напіцца неза-лекта ад таго, ёсьць у іх гроши ці няма.



РУСЛАН ЛЕАНІ-ДАВІЧ: П'янства — гэта праблема культуры і выхва-бання грамадства. Каб вы-рашыць яе, патрэбна вельмі шмат часу.



ЮЛІЯ: Я думаю, што трэба, каб гаролка пада-ражэла. Можа, піць ад гэ-тага менин і не стануць, але неяк жа змагацца з п'янствам трэба.



Фатаграфавацца адмовілася



АЛЕНА: Ад падаражан-ня гарэлкі падерпіць най-перш самі, ба п'янца будзе яшчэ болынішоўшай на спіртное выціцца з род-най сям'і.

У народ хадзіў Павел ДАЙЛІД (фота аўтара).

Думкі ўслых

Жыбу ў Івацэвічах не-падалёку ад Дома Саветаў. Час ад часу бачу, якія вялізная колъкасць аўтамашын тут збіраеца, як выходитцы з гэтых машынай добра ўкорыленыя дзядзікі і ѡткі, як валь-ляжна ідуць яны да будынка райвыканкама, напоў-на, на нейкую нараду. І думаю: гэта ж колькі тра-ва бензіна спаліць на гэтыя нарады, колькі зарплаты вадзіцелям начальнікаў трэба заплаціць! Дык пра якія крывае мы гаворыў?! Калі крывае існуе, то не для ўсіх. Я думаю, са мною падарадкоўца мае сус-дзей-пенсіянеры, якія ў магазіне доўга думаюць, якую ім каўбаску купіць: ліверную ці крываюную?

Васіль Іванавіч.
г. Івацэвічы.

XXX

Нядыўна была на дні нараджэння сбробоў. Час ад аздзеніца ў рэстара-не. Была шакіравана тым, што 70, а то і 80 працен-таў адпачываючых — жанчыны. А тое, як танцавалі маладыя дзяў-чаты з хлопцамі — нія-

каму апісанню не паддля-гае, бо траба выкарысто-ваць нецензурную слінчу.

Няўко іх маці так выхава-валі, наўжо павага да са-мых сябе ўжо вышла з моды?

Валянціна.
г. Баранавічы.

XXX

Ва ўніверсаме "Іва-цэвічы" купіла філе зама-рожанай марской рыбы. Прынесла дахаты, паста-віла размірзаць і потым пачала смажыць. Не ўда-лося! Па меншай меры 30% купленай прадукцыі аказалася праста ільdom, якія не выканала-ла паказычку па выкарыстанині мясцовых відаў пашлю. Побач з гэтым запатрабавана ад адказных асоб забяспечыць ажыццяўле-нне ў поўным аб'ёме праграмы біячага года.

У рэйнім цэнтры гігіе-ні і эпідэміялогіі ражць у выпадках, калі якасць

купленай прадукцыі не за-давальняе, патрабаваць у прадаўцу сертыфікат якасці, звяртацца ў Рай-СТа. Добрая парада! З-за кавалка рыбы загрузіць сябе чужымі праблемамі, а мо інервы сапансаваць. Ёсьця жа ў РайСТа таваранаўцы і экспедытары, якія гэту рыбу аднекуль прывезлі. Яны ж павінны былі паглядзець, што адпавядае яна стандартам.

Лідзія Васільеўна.
г. Івацэвічы.

XXX

Люблю глядзець ра-сийскія тэлеканалы. Пры-гожыя дыктары, поўныя чалавекі годнасці прафе-сіяналы. Але няусці яны, бывае, такую лухту, што слухаць не хочацца. Вось не падаеца Крамлю Юшчанку, то можна яго і з аднаго боку кляміць, і з другога. Нават засведча-нае наўкуціамі атручэн-

не ўкраінскага прэзідэн-та, якое сказала яго твар да непазнавальнасці, за-раз трактуетца на расійскіх каналах як мах-ляства. Я разумею, дык-тары агучыўшы нечы-ткты. Але і тыя, хто іх піша, і яны Бога не баяцца!

Сцяпан Пятровіч.
г. Бяроза.

XXX

Прыехала на гадавіну з дні смерці сястры ў Пружаны. З кветкамі і маліт-вамі пахалі на яе магілу на гарадскіх могілках калія вёскі Сланімцы. Пасталяі, паліакам, успомнілі на-божыццу.

Здавалася б, на душы павінна стаць лягчай. Не стала. Па адной прыкрай-

прычыне: могілкі настолькі зараслі бадыліччам у рост чалавека, што знайсці пат-рэбную магілу цяжка. Ці то сілы ва ўладаў ды ў простых людзей не хапа-е, ці разуменне, што месца пахавання продаку — свя-тое месца?

Ганна ВАСІЛЕВІЧ.
Пружанскі раён.

ПЕРАПІС НАСЕЛЬНІЦТВА

пройдзе з 14 па 24 кастрычніка

Перапіс насельніцтва пройдзе ў Беларусі з 14 па 24 кастрычніка. Як паведамілі БелАПАН у праце-службе Нацыянальнага статыстычнага камітета, 9—12 кастрычніка перапісчыкі будуць наведваць дамы з мэтай узгадненіем даты і часу свайго прыходу для правядзення перапісу.

На тэртыріі краіны створана 648 перапісных участкаў, 6.326 інструктарскіх і 31.846 падліковых участкаў. У перапісе будзе задзейнічана каля 48 тыс. перапісчыкаў, прыкладна 70% якіх — студэнты. Для іх выраблены адпаведныя атрыбуты: значкі, партфелі, пасведчанні з ахоўнымі відзяйснілісткамі. Біспеку перапіснога персаналу будзе забяспеччана прадстаўніком МУС.

Перапіс ахопіць не толькі адкрытыя, але і закрытыя тэртыріі: вайсковыя часткі, турмы, калоніі і г. д. Там будуць працаўнікі перапісчыкі з ліку супрацоўнікаў МУС, дзяржаўнай пагранічнага камітета, Міністэрства юстицы.

Перапіс падлягаюць грамадзянству краіны, якія пастаянна жывуць у Беларусі, замежныя грамадзяніне і асобы без грамадзянства, якія знаходзіцца на момант перапісу на тэртыріі краіны, а таксама грамадзяніне, якія пастаянна жывуць, але часова адсутнічаюць у сувязі з вы-

ездам за мяжу ў камандзіроўку, на працу, на вучобу тэрмінам да аднаго года, замежныя грамадзяніне, якія прыбылі ў Беларусь на працу і вучобу тэрмінам на адзін год і больш. Не падлягаюць перапісу іншаземцы і члены іх сям'яў, якія маюць статус дыпламатычных работнікаў, асобы, якія выехаюць за мяжу ў камандзіроўку, на вучобу, на працу тэрмінам на адзін год і больш.

У перапісных лістах будуть блокі пытанняў, якія пастаўленая жывуць у Беларусі, замежныя грамадзяніне і асобы без грамадзянства, якія знаходзіцца на момант перапісу на тэртыріі краіны, а таксама грамадзяніне, якія пастаянна жывуць, але часова адсутнічаюць у сувязі з вы-



гая жылля, камп'ютэра, інтэрнeta і інш.).

Першыя вынікі перапісу (аб колкасці насельніцтва ў цэлым па краіне) плануецца апублікаваць пасля 1 лютага 2010 года. Пойная інфармацыя будзе падрыхтавана да чэрвеня 2010 года. Афіцыйныя звесткі аб выніках перапісу — ад аптыння распандантам — будуть дзяржавацца на сایце Белстату і складуць прыкладна дзесяць тамоў.

На правядзенне перапісу плануецца зрасходаваць каля 21 млрд. рублёў, з іх 7 млрд. пойдзе на аплату працы перапісчыкаў. Іх узнагарод-

жанне складзе чатыры ба-
завыя велічыні (адна базавая велічыня роўна 35 тыс. рублёў).

Палаажэннем парадку абароны персанальных звестак вызначана, што камітэт звязаў на сць інфармацыі засяродзіцца на ўсіх этапах перапісу — ад аптыння распандантам — да заключнай апрацоўкі звестак. Персанальная звестка падлягаюць абароне на працягу 75 гадоў з днём іх прадастаданія.

Апошні перапіс насельніцтва Беларусі прайшоў 10 гадоў таму.

БелАПАН.

Узрасте колькасць адзінокіх старых і тых, якія жывуць адзінока

У Беларусі ўзрасте колькасць адзінокіх старых і тых, якія жывуць адзінока. Пра гэта паведаміў галоўны пазаштатны герыятр Міністэрства аховы здароўя Вадзім Сушынскі на рэспубліканскай навукова-практычнай канферэнцыі "Пажылыя пациенты у практицы ўрача", якую прайшла 1 кастрычніка ў Мінску.

Ен падкрэсліў, што большасць пажыльных грамадзян — жанчыны. У арганізацыях аховы здароўя назіраюцца 140.860 адзінокіх і 549.575 пажыльных людзей, якія жывуць адзінока.

Паводле інфармацыі Сушынскага, на медыцынскім аблуговіванні ў дзяржаўных установах аховы здароўя знаходзіцца 1 млн. 808 тыс. пажыльных людзей, што на 18 тысіц больш у параўнанні з адпаведным перыядам 2008 года. Сушынскі падкрэсліў, што абавязковымі мэдысцкімі аглядамі ў 2008 годзе было ахоплена 99,7% адзінокіх пажыльных людзей і тых, якія жывуць адзінока, а на 1 ліпеня 2009 года — 96,4% адзінокіх старых і 82,6% тых, якія жывуць адзінока.

Паводле інфармацыі Міністэрства, на 1 ліпеня 2009 года ў Беларусі працавалі больш як 2,5 млн. пенсіянераў, сярод іх 156 тысіч адзінокіх і 586 тыс. тых, якія жывуць адзінока, 47,2 тысічы ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны.



Лячэнні, бо маюць шораг псхіалагічных асаблівасцей і некалькі, часам да шасці, захворванні, што вымagaе ўважлівага аддактавання лячэння. Нярэдка, сказаў ён, сітуацыя ўзмажнілаца змененым у сувязі з выхадам на пенсію сацыяльна-эканамічным статусам пажылыя чалавека. Сярод найбольш частых паталогій у старажытніх узростах Сушынскі называў хваробы апорна-рухальнага апарату, стрававальнай сістэмы, органаў дыхання, сардечна-сасудзістай сістэмы.

Алена СПАСІОК.

"Чаўноцтву" — зялёны калідор

Указ № 477 вяртае малы бізнес да таго стану, у якім ён знаходзіцца ў сірдзіні 1990-х гадоў, да бапальшнага "чаўноцтва". Такое меркаванне выказаў лідэр Асацыяцыі малога і сяродняшніх прадпрымальніцтваў Сяргей Балыкін, каментуючы дакумент, падпісаны прэзідэнтам 25 верасня.

Нагадаем, указ стварае спрощаную схему для экспорту беларускай прадукцыі індывідуальнымі прадпрымальнікамі (ІП). Замест выплаты шэрагу падаткаў яны павінны плаціць адзіннадцаты збор у суме 35 тысяч рублёў за кожны каліндарны месяц. Дакумент набудзе моц прац 10 дзён пасля афіцыйнага апублікавання і будзе дзеяйнічаць да 1 ліпеня 2010 года.

"На жаль, пакуль дзяржава падтрымлівае толькі такі, "чаўночны", бізнес", — адзначыў Балыкін. Рэзам з тым, паводле яго слоў, далёка не ўсе "чаўночы" зможуць скрыстацца пірамідамі.

"Другі момант звязаны з ажыццяўленнем дзеяйнісці за мяжой. Бы выплата адзінага гандлёвага збору азначае авансаціельстваў толькі перад Беларуссю. Дзяржава, вольна або міжвой, падтрымлівае беларускіх "чайнаўкоў" да нелегальнай дзеяйнісці на тэртыріі іншых краін, дзе застаюцца ў сіле неабходнасць магтнага афармлення і выплаты падаткаў пры ажыццяўленні прадпрымальніцкай дзеяйнісці", — рэастлумачыў Балыкін.

"Больш эфектыўным спосабам падтрымкі экспарту з'яўляецца максімальная ўстарапенне бюрократычных бар'ераў на шляху экспарцёраў", — перакананы Балыкін.

БелАПАН.

Пенсіі замарозілі?

Рашэнне аб павышэнні пенсіі сёлета будзе прыманца з улікам магчымасцяў эканомікі. Пра гэта заявіла на-
менскі міністэрства працы і сацыяльнай абароны Валянціна Карапёва 28 верасня на прэс-канферэнцыі ў Мінску.

Паводле яе слоў, сёлера пераглядаліся пенсійныя выплаты, якія разлічваюцца з прыміненнем бюджету пражытачнага мінімуму ў сувязі з змяненнем яго величыні. Гэта мінімальныя і сацыяльныя пенсіі, а таксама павышэнні пенсіі і надбуйкі да іх.

У студзені — верасні сярдзнямесцічны памер пенсіі па ўзросце павялічыўся на 9,5% і склаў 409,1 тыс. рублёў. Сярдзнямесцічны памер мінімальнай пенсіі па ўзросце павялічыўся на 11,9% і склаў 232,3 тыс. рублёў. Пры гэтым рэальным памер пенсіі па ўзросце знізіўся на 3,9%. Прагнозныя паказчыкі не взымаюцца, канстатавала Карапёва.

Яна адзначыла, што працоўныя пенсіі, якія разлічваюцца зыходчыць з сядзянійшай заработкаўніцай памерам, сёлера не пераразлічваліся. Закандаўча устаноўлены для пераразлічкі 15-працэнтны парог росту сядзяній за-

работнай платы не быў павышаны.

Як падкрэсліла Карапёва, зняжэнне томпкай росту заработкаўнай платы і даходу насыщэнціва ў цэлым прадвызначыла эканамічную сітуацыю ў краіне. Гэта акказава непасрэдны ўплыў на пааступлені ў Фонд сацыяльнай абароны насељніцтва сумы страховых узносіц, якія ўзляцца крыніцай фінансавання выплаты пенсій. Рэзам з тым, паводле яе слоў, пенсіі выплачваючыя своечасова і ў поўным аўтаматызмі.

Карапёва паведаміла, што ў міністэрстве ідзе праца над "праблемай выплаты працоўным пенсійнерам". Яна падкрэсліла, што пенсійнерам не давядзенца падыбраныя памеры заработкаўнай платы паміж заработкаўнай платай і пенсіі. "Хутчэй, гэта быў бы нармальна ўспрыняты, калі бы упор рабіўся на суккупны даход", — адзначыла Карапёва.

Так, калі пенсійнер пракацуе з невысокай заработкаўнай платай на непрацоўнай працы, то, магчыма, за ім бы захоўвалася пенсія.

Паводле слоў наменскіх міністэрстваў, Міністэрства працаўніцтва, падзяліўшыся на высплаты пенсійных выплат, паводле яго слоў, 10—11% ВУП, судаўнісці сядзянійшай памеру па ўзросце паказчыкі не взымаюцца, канстатавала Карапёва.

Паводле яе слоў, калі ў грамадстве ходзіць чуткі, што працоўным пенсійні-

рам давядзенца ахвяраваць пенсіі, то, ўзлёну, пенсійнёры ўжо самі мноўгі разумеюць, што такая сітуацыя, калі ім практычна цалкам без асаблівых амежаванняў выплачваючыя заработкаўнай платы, працівпадзягае час.

Карапёва паведаміла, што ў міністэрстве ідзе праца над "праблемай выплаты працоўным пенсійнерам". Яна падкрэсліла, што пенсійнерам не давядзенца падыбраныя памеры заработкаўнай платы паміж заработкаўнай платай і пенсіі. "Хутчэй, гэта быў бы нармальна ўспрыняты, калі бы упор рабіўся на суккупны даход", — адзначыла Карапёва.

Паводле слоў наменскіх міністэрстваў, Міністэрства працаўніцтва, падзяліўшыся на высплаты пенсійных выплат, паводле яго слоў, 10—11% ВУП, судаўнісці сядзянійшай памеру па ўзросце паказчыкі не взымаюцца, канстатавала Карапёва.

Паводле слоў наменскіх міністэрстваў, Міністэрства працаўніцтва, падзяліўшыся на высплаты пенсійных выплат, паводле яго слоў, 10—11% ВУП, судаўнісці сядзянійшай памеру па ўзросце паказчыкі не взымаюцца, канстатавала Карапёва.

Паводле слоў наменскіх міністэрстваў, Міністэрства працаўніцтва, падзяліўшыся на высплаты пенсійных выплат, паводле яго слоў, 10—11% ВУП, судаўнісці сядзянійшай памеру па ўзросце паказчыкі не взымаюцца, канстатавала Карапёва.

Узімку квартплата вырасце

У сярдзіні двухпакаёвай кватэра (48 квадратных метраў), дзе жыве трох чалавекі, у апартаменты сезон абыдве засядаюць на 160 тысячай рублёў. Гэтыя лічбы адпавядаюць тарыфам, якія зацвердзілі урад

у пачатку 2009 года.

Нагадаем, апціленне ў Беларусі ўключае плацільцаў, калі сядзінісуць на падыходах да выплаты пенсій, працоўным пенсійнікам.

БелАПАН.

Наша гісторыя

ЗАГАДКАВЫЯ ІМЁНЫ ЗЯМЛІ ПРУЖАНСКАЙ

Геаграфічныя назвы — адлюстраванне этнічнай сітуацыі

У нашай паўсядзённасці сустракаюцца розныя назвы. З іх дамогай занатоўваецца ўсё жыццё чалавека. Але не толькі шлях асобы мае гісторыю. Як адзначыў Я. Скрыган: “Паселішчы, як і людзі, без біографіі не маюць свайго аблічча”. Аднак, карыстаючыся імёнамі наўкоўскіх аўтактаў, мы не задумаемся, як іны ўзніклі, што адзначаюць. Ды і адказ на гэта пытанне не заўсёды ляжыць на паверхні.

Геаграфічныя назвы — старожытная частка славарнага складу мовы. Многія з іх змяніліся, але шмат якія засталіся ранейшымі. Асновай для тлумачэння “геаграфічных імёнаў” служыць тапоніміка (грэч. τόπος — “месца”, ουπού — “імя”). Паводле М. Надзеждзіна: “Тапаніміка — мова. Зямлі, а Зямля ёсьць книга, дзе гісторыя чалавечая запісвана ў геаграфічнай наменклатуре”. Паколькі тапонімы — слова мовы, для іх аналізу наўкоўцы брэзьць матэрыялы мовазнайства, гісторыі і геаграфії.

Безумоўна, кваліфікаваны тапанімічны анализ можа зрабіць толькі чалавек са спецыяльнай падрыхтой, але гэтэ не азначае, што дадзеным пытаннем не могуць цікавіцца і краязнаўцы.

На Беларусі выдзяляюць некалькі тапанімічных рэгіёнаў. Наш раён знаходзіцца на мяжы Заходнепалескага, дзе пераважае славянская тапаніміка, і Цэнтральнобеларускага — сучаснага славяно-балцкага (уздоўж Ясельды). У сцене сучасных адкрыцій можна сцвярджаць, што насельніцтва Пружаншчыны этнічна складалася на пераважна славянскіх асновах з узделам балтатаў. У выніку такога ад'яднання склаліся асбоннага рэгіянальныя тып культуры з рысамі розных племенных груп.

На тэрыторыі Пружанскае раёні щмат імёнаў, якія расказваюць аб падзеях мінулага. Калі абапірацца на дадзенныя спецы-



Яцвіяжка.

ялісту, можна сказаць, што найбольш даунімі сирод называў будуць Рудаўка і Руднікі. Такія імёны малі ўзінану ўпрыяд жалезаў ў паселіннях калі балота, дзе людзі здабывалі дзірваную руду. З сярэднявеччам могуць быць звязаны тапонімы Юндзілі, Таўчэльі і Падлешкі. Паводле летапісных звестак, выкарыстаных М. Чарняўскім, сирод імёнаў яцвіяжскіх князей, што мелі ўладанні дзесяць на захадзе Беларусі ў XIII ст., узгадваеца не іней Юндзілі. Сучасныя гісторыкі сведчыць, што поўнач Пружаншчыны ў тых гадах была заселена ў асноўным балтамі. Чарнапак мяркуе, што гэтыя ж землі ўхадзілі ў тэрыторыю пацатковага фарміравання ВКЛ і былі вотчынай князя Тайцівіла, які ў сярэдніне XIII ст. змагаўся са сваім дзядзькам Миндоў-

гам за першынство ў дзяржаве. Этнографы мяжы XIX — XX стст. занатавалі, што насельніцтва, якое жыло на поўнач ад вярхоўяў Нарва і Ясельды па мяжы Белавежскай пушчы — Пружаны — Бяроза — па р. Шчара і Бобрый да Луніці — па Прыпіці. Дніпро называла сваіх паўднёвых суседзяў палешчукамі, а тыя іх — ліцінамі. Палешчуку многія лічача, балтам-яцвіяжамі, якія сцвярджаюць. А. Катонава сцвярджае, што тапонім “Палессе” не славянскі, а ўтвораны ад балцкага — “балота”.

А. Рогалеў атаясомлівае з Пітогоўскае Палессе з загадкавай зямлём ХІІІ ст. Pollexiani, якую насылялі полехіані — “пальясяне”. Польскія аўтары і П. Баброўскі, што вывучаў заход Беларусі ў сярэдніне ХІІІ ст., таксама судадносіць “пальясяне” з яцвіяжамі. У доказ існавання такіх жыхароў у нашых мясцінах можна прывесці рукаці — так званы “Яцвіяжскі склон” XVIII ст., які быў выяўлены ў 1978 г. на хутары калія в. Новы Двор. У іхтосьці запісі словы зінкай мовы. П. Баброўскі зафіксаваў у “Материалах для географии и статистики России, собранных офицерами Генерального штаба. Гродненская губ.” (1863 г.) больш за 10 называў тыпу Ятязь на поўдні губерні.

Але не толькі яцвіяжі жылі на нашай зямлі. З IV ст. уся Еўропа стала “бурліц” падчас “яцвіяжкага перасялення народаў”. З розных бакоў на Беларусь пранікалі новыя плямёны. Најбольш сирод іх было ўсходніх славян, які ў VII — X стст. засялілі амаль усю сучасную тэрыторыю распавялкі. На Берасцічыні акасалася племя дрыгавічоў. Адзінай думкі аб паходжанні гэтага імя не існуе. Паводле адной з іх яно ўтворана ад балцкага “дрёгнас” — “сърасьць, вільгаць, балота” з дадаткам славянскага суфікса “-ич”.

Цікавая этнічнасць на

Пружаншчыне знайшла сваё адлюстраванне ў геаграфічных назвах. Так, у нас існуе в. Ляхі, а менавіт такое імя насыла адно з заходнеславянскіх плямёнаў — продкаў польскага народа. Гісторычна вядома, што ў друх палавінах XIII ст. з дзволу князія Трайдзеня на землях ВКЛ рассялілася частка прусаў, якія змяніліся з тутэйшым насельніцтвам. Ю. I. Крашэўскі прыйшоў да высновы, што назва Пружаны (Прусаны) паходзіць ад языкаўскіх паселішчаў. В. Шур і В. Жучкевіч лічача, прускім імёном Дзягітаветына (па аналогіі з Даўгім, Даўгімці і Даўдзі, Даўгім, Даўгім) і Манцы (ад старажытнапрускага “возера”). Малаверагодна, але ж вельмі незвычайна гучча звязыў ад паходжанні в. Бортнічы — ад языкаў-борчні. Харава — ад паўднёўных славян — харватай, Калайдзічы і Калайдзіна — ад сербайдз-каледзічай, Галоўчицы — ад паўднёўславянскіх галоўчын (паводле А. Рогалеўскага). Як сцвярджае С. Сіцька, могучы мець дачыненне да палабскіх (захоўных) славян, частка якіх перасялілася на землі Заходніх Беларусі з тэрыторыі сучаснай Германіі, наступнай тапонімі — Радагож, Ямна, Ясенец, Кавалі, Смаляніца, Рачкі, Жабін.

Мноства гіпотэз існуе аб назве Ружаны. Акрамя агульнавядомых, ёсць яшчэ некалькі. Так У. Юрэвіч звязае яе са стараславянскім прыметнікам “рожкай”, які ўтвораны ад слоў “рог”, кут, востры, кін”. Прычым “рог” мог быць сінонімом слова “лес”. Атрымліваецца, што Рожаня — “ліясная”? Нязвязаная версія Я. Паселава аб мацымічных заснаванніх паселішчах заходнеславянскім племенем ружан (ругаў) — з кельцкай мовы тлумачацца як “рыбы, чырвоны”, — якія да XIII ст. жылі на востраве Ріген (па-славянску Ruijan).

Невядома як, але на нашай зямлі адлюстраваліся цюркскія

словаў — назва Чабахі паходзіць ад слова, якое азначае “курэц”. Існаванне падобных назваў у паўднёва-заходніх частцах Беларусі дало падставу вядомому польскаму гісторыку М. Космаనу называць гэтыя землі “кандлераметрам мовай”.

Аб тым, што на Пружаншчыне праходзіла балто-славянская мяжа, сведчыць наступныя назвы: Котра (балц.), kotrus — “кулік”, Шані (senai) — “сюды, па гэты бок”, Tula — “тала” (на новым месцы), Калі (magyma, ад аре (аре) — “рака”), Грынівічы (магло ўзінану) як ад імя асобы, так і асаблівасць глебы, так як “грыны” азначае “лішай, парша”, Жаданы (zadas) — “жадаць, жаданы госьць, сын” ці zotys — “вусце ракі”, Хомна (ад Fama ці kīmias — “мох”), Бушнякі (ад бушмары — пчынка ці bustas — “жыллы, хата”), Даўгучын (даўгана думка, што назва ідзе ад “здаўчы” — сапраўды, тут будзе даўніна пасяленне, дзе моглі спыняцца на паліванне князі, мясцоўства на сельніцтва “здаўчавала” для іх футура і дзічыну, але ёсць балц. dobilas — “каношына”), Жагалы (жогалам) раней называлі таго, хто нагрэтым прутком выпальваў адтуліны, а “жыюгіс” значыла “непраходная балота”, “старая глыбокаў рытвіна”, “песоховая рака”.

Да пачатку ХХ ст. на Пружанскім павеце існавалі майсткі Плянты Казібрэдская, Казлуўская і Канарская. Адны мованаўцы яшчэ, што падобная словаў ўтвораны ад польскага planta — “план чаго-небудзь”, чытчынны наядажнін кусту і дрэў вакол вёскі, майтка”, а іншыя праноўкаўшыя весці ад балцкага “попел”, “выпалены лес” ці plendeti — “сохнунь, тлець”.

Наталля ПРАКАПОВІЧ.
г. Пружаны.
(Заканчэнне
ў наступным нумары).

Самы высокі беларускі гісторык прэзентаваў сваю кнігу ў Івацэвічах

Нядыўна ў Івацэвічах адбылася прэзентацыя кнігі гісторыка з Беластоці (Польшча), доктара гістарычных наук Алега Латышонака “Нацыянальнасць — беларус”. На гэтым прэзентацыі прысутнічылі і сам аўтар, які расказаў пра акаличнасці працы на гэтаі кнігай і адказаў на пытанні жыхараў Івацэвічаў.

Алег Латышонак выдатна валаод беларускай мовай, напісаў сотні артыкулаў, наўковых работ, якія тыхаюць гісторыі Беларусі, увёў у наўковы ўжытак велізарную колекцыю архіўных матэрыялаў.

А кніга “Нацыянальнасць — беларус” стала другім томам збору твораў Алега Латышонака ў чатырох тэмах. Даследчык падкресліў, што гэтыя тэмы



Алег Латышонак (справа) разам са сваім выдаўцом Валерам Булгакавым наведаў і Марачоўшчыну.

станут вінікам усіх яго 25-гадовых наўковых паштаку. Першы том “Жаўнеры БНР” быў выдадзены таксама ў гэтым годзе, і ўвесь яго трыаж быў вельмі хутка раскуплены. Трэба зазначыць, што кнігі Латышонака стаў сапраўдным хітом у гістарычнай наўкі 2009 года. На сёняшні дзень чытачы ўжо ставіць пытанне пेрад выдаўцамі ад выданні іх дадатковая тыражу.

Творы Латышонака, змешчаныя ў гэтых кнігах, паглядзяюць веданіем многіх аспектаў беларускай гісторыі. Каўказскі савецкія гісторыкі даводзілі, што Беларуская Народная Рэспубліка не мела сваёй войска, і яе нельга лічыць паўнавартоўнай дзяржавай. Аднак

людзей, чым за некаторыя вялікія краіны, як, напрыклад, Канада, дзе заснаваны закончыліся адным залпам некалькіх сочніцаў людзей”. Таму прыніжка вартасціў нацыянальнага змагання беларусаў не мала нічыя.

Кніга “Нацыянальнасць — беларус” быўшася больш

чэе розныя творы Латышонака. Найперш, тут змешчана яго доктарская дысертация “Ад белых русін да беларусаў”. Тут аўтар разважае аб паходжанні беларусаў і их стаўненіі як этнаса. Латышонак падкрэслівае, што назва Беларусі паходзіць ад языкаўскіх паселішчаў заходнеславянскім племенем ружан (ругаў) — з кельцкай мовы тлумачацца як “рыбы, чырвоны”, — якія да XIII ст. жылі на востраве Ріген (па-славянску Ruijan).

Акрамя гэтага, даследаванні Латышонака раскажуць чытальнікам, што паштаку выдаўцам Валерам Булгакавым пабываў і ў гісторычных мясцінах нашага краю, заўважыўшы ў Марачоўшчыну, дзе размешчаны сядзібна-паркавы комплекс Касцішкі і палац Пуслоўскіх.

Напрыканцы, хоцьца адзначыць, што Алег Латышонак — самы высокі падкамісар Беларускіх гісторыкаў. Яго рост — 2 метры 3 сантиметры, і пры гэтым, як нам удалося выясніць, ён носіць абудак 50-га памеру. І вельмі цікава было паслухаць, што ў “светлья” часы камунізму яму даводзілася ездзіць за абудкамі праз усю Польшчу. Можа, таму ў 80-х гадах ён спрычыніўся да дзейнасці польскага антыхамунастычнага руху “Салідарнасць”?

Павел ДАЙЛІД.
г. Івацэвічы.

ПЕНСІЯНЕРКУ ПАБІЛІ Ў МАГАЗІНЕ

З-за гарэлкі “на вексель”

Найважлішай заганай сёняшнія грамадства з'яўляецца ўзрастаячая алкалізация насельніцтва. Гэтая праблема наносіць урон не толькі здарою, але і маральству чалавека. Колькі сварак, прапарашэнні, крыміналу ўзнікае падчас чыніак і з-за гэтай практыкай гарэлкі. Вось і да нас у рэдакцыю звярнулася жыхарка в. Бараны Вольга Пятроўна Шурубейка, якая падзялілася сваёй праблемай.

Яшчэ ўвесну гэтага года Вольга Пятроўне, пенсіянерка, 1933 года нараджэння, інвалід другой групы, давялося абараніць свае права ў судзе. Непрыемная сітуацыя, у выніку якой прыйшлося звяртацца ў суд, адбылася ў Вольгі Пятроўны ў магазіне Івацэвіцкага РайСТа на вуліцы Лясной у Баранах.

Вольга Пятроўна прыйшла ў гэты магазін і абурылася тым, што прадаўцы даюць яе мужу спіртныя напоі на запіс, або, як у народзе кажуць, “на вексель”. У выніку гэтай размовы ўзнікла сварка, а калі пенсіянерка ўжо пачала выхадзіць, то прыбіральщицы гэтага магазіна пачала выхіваць яе. Каб не ўпасці, Вольга Пятроўна ўхапілася за

рошотку ў калідоры магазіна, а прыбіральщицы ў гэты час пачала яе біць рукамі па голаве.

Вядома, што пракэдура выдача тавару “на вексель” распашоўдзяна ў многіх магазінах, асабліва віскосовых, дзе ўсе адзін аднаго ведаюць. Прадаўцам жа трэба выконваць планы... А кіраўніцтва Івацэвіцкага РайСТа, забочона, закрывае вочы на гэтую з'яву.

У выніку суд пакараў прыбіральщицы магазіна штрафам у памеры 10 базавых величын, у даход дзяржавы, што складае 350 тысяч рублёў. Пастанова суда не была абескдражана і ўступіла ў законную силу.

Але на гэтым такія непрыемныя “прыгоды” Вольгі Пятроў-

ны Шурубейка не скончыліся, бо пасля суда, як распавяла нам сама пенсіянерка, адзін мужчына, які таксама бяроў гаролжу “на вексель” у гэтым магазіне, абляў яе брыдкім словамі за тое, што Вольга Пятроўна абараніла ў судзе. Акрамя таго, Вольга Пятроўна падкрэсліла, што ў наваколі пачалі распаўоджваць чуткі, што пакаралі ў судзе яе саму, а не прыбіральщицы.

Менавіта таму яна і звярнулася ў газету, што змушана абараніць сваю годнасць ад пляткарства нядобраўзычлівай.

Сёння не выпадае здзіўляюща тому, што людзі не могуць замаўляць між сабой Свярж і камфлікты між людзьмі ўзнікаюць з самых розных, трагікамічных прычынаў. Але часцей прычына гэтага хаваецца ў спіртных напоях, якія, мусіць, і існуюць для таго, каб людзі мелі больш праблемаў.

Павел ДАЙЛІД.
Івацэвіцкі раён.

Сацыяльная дапамога па-новаму

У Беларусі будучы рэалізаваныя меры па павышэнні эфектыўнасці дзейнага механізму прадастаўлення дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамогі. Гэта прадугледжана ўказам прэзідента ад 14 верасня № 458 “Аб дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамоге”. Дакумент накіраваны на ўдасканаленне механізму прадастаўлення дзяржпадтрымкі насельніцтву, устаноўлены ўказам ад 14 снежня 2007 года № 638.

Новым дакументам спрошчана прадцупра прадастаўленне дапамогі: у адзінную сістэму дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамогі аўтэнтычныя дадзеныя віда дзяржаўнай падтрымкі грамадзян, устаноўлены ўказам № 638, — штомесчная сацыяльная дапамога і безнайўная жыллёвъя субсіды, устаноўлены адзіні крыйтэрый патрэбнасці грамадзян для прадастаўлення дзяржпадтрымкі.

Іншымі словамі, грамадзянаў, у якіх сэрдчнедушавы даход ніжэйшы за ўстаноўлены ўрадам бюджэт пражывачнага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва (крыйтэрый патрэбнасці), замест указаных двух віда дзяржаўнай падтрымкі будзе аказвацца незалежна ад даходу сям'і (грамадзяніна) дзесяць ва ўзросце да 18 гадоў, якія не прызнаны інвалідамі, але маюць патрабу ў такіх сродках сацыяльнай разблітаты па медыцынскіх пакачысцьках, а таксама інвалідам III групы (акрамя асоб, інваліднасць якіх настала ў выніку іх супрацьправных дзеянняў).

Апрача таго, павышаны крыйтэрый патрэбнасці для прызначэння грамадзянам, якія атрымліваюць ў цяжкай жыццёвай сітуацыі, аднаразовая сацыяльная дапамога с 120 да 150% бюджэту пражывачнага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва.

Павялічаны таксама перыяд прызначэння дапамогі ў выглядзе штомесчнай сацыяльной дапамогі



дапамогі да шасці месяцаў (згодна з указам № 638 такая дапамога прызначалася, як правіла, на трэх месяцы). Сукупны даход сям'і (грамадзяніна) для прызначэння дапамогі будзе вылічвацца за дванаццаць месяцаў, якія папярэднічаюць месяцу звароту (а не за трох месяцы, якія прадугледжваліся ўказам № 638).

Уведзены новы від дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамогі — сацыяльная дапамога на аплату тэхнічных сродкаў сацыяльнай рэабілітацыі. Такая дзяржаўная падтрымка будзе аказвацца незалежна ад даходу сям'і (грамадзяніна) дзесяць ва ўзросце да 18 гадоў, якія не прызнаны інвалідамі, але маюць патрабу ў такіх сродках сацыяльнай разблітаты па медыцынскіх пакачысцьках, а таксама інвалідам III групы (акрамя асоб, інваліднасць якіх настала ў выніку іх супрацьправных дзеянняў).

Дакументам таксама ўстаноўлена, што за ўгойнанне звестак аб даходах, іншых вызначаных указам звестак, неабходных для прадастаўлення дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамогі, сем'і (грамадзяніна) будзе пазбавлена права на зварот па таўку падтрымкы і на яе атрыманне на дванаццаць месяцаў.

Указ уступае ў сілу 1 студзеня 2010 года.

Аляксей АРЭШКА,
БелПАН.

Каб з-за печы не бедаваць

Значная частка жыхароў Івацэвіцкага раёна карыстаецца печамі, а яны ж з'яўляюцца аб'ектам высокай пажаранебяспечнасці. З пачатку года ацияльная печі з'яўліліся ўні 14 пажару. Менавіта з-за непраіравных печаў альбо іх неправільнай эксплуатацыі двойчы здараліся пажары ў в. Сярадава, гарэлі жылыя дамы ў Целяхах і Івацэвічах, вёсках Гутка і Рэчкі, загараліся лазні ў Коланску і Сенькавічах.

Найперш, да пачатку ацияльнага сезона варты аглядзець уважліва сваю печ, калі выявіліся трэшчыны корпуса, то іх трэба неадкладна ліквідаваць. Увогуле корпус печы павінен быць атынкаваны і пабелены. Абвязкова зрабіце тое ж і з ды-

маходам на гарышчы, пачысціце дымаход ад сажы. На падлоге перад таплінікам печы прыбіце металічны ліст памерам 50x70 см. Пры пабудове новай печі памятайце, што яна павінна быць усталівана на асобным фундаменце і толькі з вытрым-

кой неабходных супрацьпажарных раздзелак і адступак да загоральных паверхні будынка.

Але найчасцей пажары ад печы здараюцца з-за недагляду гаспадароў, а таму ніколі не пакідайте распаленую печ без нагляду, не даручайце сачыць за гарэннем у печы малым дзёдзям і тыблей не пакідайте іх адных калі распаленых печаў.

Валерый МОЛАШ,
ст. інспектар групы
прапаганды і наўчанія
Івацэвіцкага райадзіцеля
на НС.

Скажем туризму “да”

Туризм заняў свое, пусты небольшое, место в доходной части бюджета нашей страны. Все чаще можно читать и слушать о реставрации или ремонте старинных памятников, об открытии новых объектов и гостиниц. Особое внимание отводится экотуризму. На него возлагают большие надежды, т. к. лесами и деревушками на берегу рек и озер Беларусь богата. “Экотуризм может стать хорошим источником дохода для местных жителей,” — отметил в весной в своем выступлении на открытии экологического-просветительского центра в деревне Высокое Представитель ООН/ПРООН в Беларуси Антониус Брук.

И это не единичный пример. Брест, Витебск, Полоцк, Гродно — Софийский собор, Брестская крепость, Беловежская пуща, Марк Шагал — это уже далёко за пределами страны известные бренды. В Беларусь туристы едут не для того, чтобы позагорать — едут посмотреть достопримечательности, поохотиться, порыбачить, посмотреть экологические зоны. При этом они могут пожить в деревенском доме, попариться в бане и заплатить меньше за все это, чем в Европе.

А что же Березовский район? На мой взгляд, го-



Усадьба Пусловскага в Старопесковскім парку.

не сохранилось. Но если тогда, в 18 веке, несколько умелых людей смогли создать красоту, то почему в 21 веке квалифицированные специалисты не могут это восстановить и принимать желающих туристов?

История Красных казарм в Березе уходит в дальнее прошлое. Через несколько лет после восстания 1863 года в городе появились несколько полков

прошли около семи тысяч человек. Это история, а что сегодня? По плану казармы должны быть отреставрированы для открытия супермаркета. Как-то в голове с трудом укладывается, что стены, которые столько видели и слышали, будут спрятаны за витринами магазина.

Еще одна достопримечательность города — развалины картузянского монастыря, которые также могли бы привлечь многочисленных туристов, тем более, что таких монастырей в мире единицы. Правда, здесь дело свидетельствует о мертвоточке. В конце августа начались реставрационные работы, которые коснутся пока въездной брамы. Проводятся археологические изыскания, в результате чего уже найдены монеты, бытовая посуда, фрагменты геральдик. Объем работ будет зависеть от финансирования. Хочется надеяться, что монастырь не разрушится от дождей

и ветра, а станет интереснейшим местом для всех желающих соприкоснуться с далекой историей.

Лучше всего в районе дела обстоят с агротуризмом — пять усадеб оказывают услуги по приему туристов.

Увеличивается посещаемость биологического заказника “Споровский”, где нашли свой приют многочисленные виды редких животных и растений, в том числе и занесенные в “Красную книгу”.

В деревне Здитово отреставрирован и открыт для туристов домик, в котором разместилась уникальная экспозиция, рассказывающая о быте здитовских жителей прошлых веков. Все собранные экспонаты находятся в рабочем состоянии...

Так что при желании есть что смотреть и куда привезти гостей, хотя это такая маленькая часть из того, что могло бы быть. Светлана БРЕНКОВИЧ. г. Береза.

“КОЛЁСА” БЕЗ РЕЦЕПТА

Лечишь боль
— становишь наркоманом?

Многие очень любят глушил боль комплексными обезболивающими препаратами, содержащими не менее 5 компонентов. Благо что продаются они без рецепта и купить их легко. Гораздо труднее потом отказаться от употребления таких таблеток.

УРОК АНГЛИЙСКОГО

На днях британское правительство Агентство по лекарствам и медицинским товарам выпустило официальное заявление по подобным анальгетикам — там они очень популярны и тоже продаются без рецепта. В Англии несколько лет назад обезболивающие стали предметом расследования парламентской комиссии по неправильному использованию лекарств. Поводом послужили данные о серьезных злоупотреблениях этими анальгетиками. Многие пациенты стали зависеть от них и принимали лекарства уже не для ослабления боли, а просто чтобы остановить “ломку”. Препараты вели себя как самые настоящие наркотики, и этому было объяснение: в их составе присутствовал кодеин.

Это похоже на морфин вещество, содержащееся в опийном маке, добавляют в очень многие комплексные обезболивающие препараты. Можете быть уверены: если в составе лекарства значатся пять и более компонентов, то ко-

дени среди них точно есть. В этом легко убедиться, прочитав инструкцию к препараторам: все активные вещества там указываются обязательно. Кодеин сам обладает обезболивающей активностью, вдобавок он усиливает действие простых анальгетиков вроде аспирина и ибuproфена. При этом, как и все наркотики, может вызывать зависимость. Возникает она очень быстро, иногда всего за три дня борьбы с болью. Представляете, женщина начинает принимать “птичечатку” во время критических дней, а к концу их становится наркоманкой.

НАРКОМОЛОКО

Но только этим компромат на кодеин не ограничивается. Недавно американские медики обнаружили у него очень опасный и хорошо “замаскированный” побочный эффект. Он грозит малышам, которых еще кормят грудью. Обнаружили его после тщательного расследования трагической смерти 13-дневного младенца, в крови которого



оказалась огромная доза морфия. Его мама не была наркоманкой, просто боли, вызванные разрывами при родах, она гасила анальгетиком из парацетамила с кодеином. Ее организм работал, как фармацевтический завод по синтезу морфина — под действием ферментов он обрабатывался из кодеина. В организме каждого из нас такие биохимические реакции происходят, только у одних медленно, а у других быстро. Все дело в генетике. У некоторых людей есть “быстрый” вариант гена, и он программирует фермент, превращающий кодеин в морфин, на очень активную работу. В результате морфин накапливается и не успевает быстро разрушаться. Так было и у кормящей мате-

ри: наркотик попадал в большом количестве в молоко, а потом и к ребенку. Быстрый ген встречается не так уж и редко, им обладают до 10% европейцев.

Поэтому женщинам на всякий случай лучше избегать обезболивающих с кодеином во время кормления.

Предупреждение о симптомах, свидетельствующих о развитии зависимости. Её риск очень высок в следующих случаях:

а) если после прекращения приема лекарства вы чувствуете себя плохо, а после возобновления приема препарата — лучше;

б) если лекарство нужно принимать дольше и в более высоких дозах, чем рекомендовано.

“АиФ”.

Спортсменом можете не быть, но за день надо проходить 3-5 км

Чем интенсивнее человек тренируется, тем быстрее его организм изнашивается и тем сильнее укорачивается продолжительность жизни. Как же держать себя в форме?

К шокирующему выводам привели новые исследования американских ученых. Оказывается, чрезмерное увлечение спортивными упражнениями вызывает... физическую зависимость.

Природой этот механизм задуман для того, чтобы наши далекие предки в случае ранения в драке с каким-нибудь пещерным медведем не умрели от болевого шока и кровотечения. Ведь эндорфины — великолепные анальгетики. Вроде бы что ж тогда плохого в спорте? И фигура в форме, и удовольствие получаешь. Не все так просто. Чем интенсивнее человек тренируется, тем быстрее его организм изнашивается и тем сильнее укорачивается продолжительность жизни.

Прежде всего — никакой утренней гимнастики. Эта рекомендация исходит из принципов восточной медицины, многие из которых основаны на наблю-

дениях за животными. Там в природе ведут себя очень рационально, иначе погибнут или не оставят потомства. А где вы видели животное, которое, проснувшись рано утром, вскочило и начало бегать как сумасшедшее? Оно проснулось, потянулось, упало, полежало, опять встало, подползло к миске, полакало, опять упало. Примерно так же должен вести себя и человек. Поэтому по утрам — только потягивания, растягивания, движение медленные и в максимально возможном объеме. В этом случае происходит так называемая протяжка мышц, улучшающая кровообращение и питание всех тканей.

Пробежку врачи сегодня уже тоже не относят ко полезным видам физической активности. Во времена пробежки происходит централизация кровообращения, то есть в руках и ногах оно практически

Пить, чтобы не стареть

Некоторые напитки помогают замедлить старение, говорят учены. Чем объясняется этот эффект?

Ключевое слово — “антioxиданты”. Входящие в рейтинг напитки содержат очень много этих веществ.

В юности организм успешно “заделяет” причиненные повреждения сам, но с возрастом эти разрушения накапливаются и организм уже не в состоянии с ними справиться. Особенно если вы живете в условиях плохой экологии. И тут могут помочь вещества, которые называют антиоксидантами. Одни из них успешно поглощают свободные радикалы, другие бойко защищают причиненные ими повреждения.

Все антиоксиданты — это натуральные вещества, которые есть в природе.

Перечислять напитки начнем, как положено, с последнего, 6-го места.

6. Яблочный сок (разумеется, неосветленный и без сахара). Помогает при атеросклерозе, болезнях печени, мочевого пузыря и почек. Улучшает работу кишечника, выводит отходы обмена веществ, свободные радикалы и токсины из организма. Хорошо восстанавливает силы после физических нагрузок.

5. Вишневый сок. Сохраняет молодость глаз и зубов, поддерживает ге-

ХОЗЯЙКЕ НА ЗАМЕТКУ

Приятного аппетита

КОЛЛЕТЫ ИЗ ПОМИДОРОВ

2 кг спелых помидоров, 1 кг муки, 2 тертыя луковицы, 1 пучок мяты, масло для жаренья, соль, перец, сахар.

Очищаем помидоры, режем их на маленькие части и слегка отжимаем. В глубокой посуде смешиваем лук, мяту, немного сахара, соль, перец, помидоры и муку. Перемешиваем до образования однородной массы. В сковороде разогреваем масло и, забирая ложкой, выкладываем массу (как блинчики), жарим с обеих сторон. Обсушиваем и подаём горячими.

КАБАЧКИ С МЯСНЫМ ФАРШЕМ

2 кабачка, 200 грамм мясного фарша, полстакана отварного риса, 1 луковица, 4 ст. ложки томат-пюре, 4 ст. ложки сметаны, 1 ст. ложка муки, 2 ст. ложки масла, соль, перец по вкусу.

Кабачки промыть, снять кожуру и разрезать кружочками толщиной в два пальца. Из каждого кружочка вырезать сердцевину. Затем положить в смазанную жиром форму и наполнить фаршем.

Фарш готовится следующим образом: отварной рис смешивается с мясным фаршем, мелко нарезанным луком, солью и перцем. Заполненные фаршем кабачки заливаются смесью из муки, сметаны и томат-пюре, а сверху положить кусочки масла. Противень с кабачками помещаем в хорошо нагретую духовку. Подаем на стол, посыпав мелко нарезанной зеленью.

ФАРШИРОВАННЫЕ ОГУРЦЫ

400 г пшена, 1 кг помидоров, 2 больших огурца или 4 средних, 1 пучок зеленого лука, 2 яйца, 2 ст. ложки панировочных сухарей, молотый черный и красный перец, мускатный орех, 1 луковица, 1 зубчик чеснока, 1 ст. ложка растительного масла, сахар, 3 ст. ложки базилика, нарезанного полосками, соль.

Отварить пшено. Обдать кипятком помидоры и снять кожуцу. К охлажденному пшенице добавить нарезанные кубиками четыре помидора и мелко порубленный зеленый лук. Вбить яйца и подмешать их к массе. Приправить перцем, мускатным орехом и солью. Огурцы разрезать вдоль пополам, вынуть семена, положить в форму для запекания, смазанную жиром, и наполнить их начинкой. Для соуса лук и чеснок мелко порубить, поджарить в горячем масле. Добавить оставшиеся помидоры, нарезанные мелкими кубиками. Тушить всё на сильном огне около 15 минут. Приправить соусом солью, перцем, мускатным орехом и сахаром. Влить соус к огурцам и запекать в духовке минут сорок. Подавать, украсив базиликом.



несколько исследований. По количеству растительных антиоксидантов вину нет равных. Она защищает и сердце, и сосуды, и суставы. Один-единственный минус не позволил этому напитку подняться на вершину рейтинга: содержание алкоголя. Достаточно перевернуть за бокал (для мужчин) или полбокала (для женщин) в день — и никаких плюсов, остается один жирный минус...

1. И наконец, лидер — граничный сок! Кроме всех перечисленных антиоксидантов содержит кальций, фосфор, магний, железо, калий. За счет этого очень полезен для сердечно-сосудистой системы, суставов, кожи, волос и ногтей, кровеносной и нервной систем. В общем, для всего!

